

יוניטף, הקרן למעורבות חברתית ע"ש יהודה טריביטש

מסגרות חינוך לילדים חסרי מעמד בגיל הרך.

דוח פעילות
שנת הלימודים תשע"ט
מאי 2020

דוח סיכום פעילות

1 חברי הועד המנהל 'הקרן למעורבות חברתית'

2 דברי נשיאת העמותה, עליזה אולמרט

3 מבט לאחור - הישגים ואתגרים בשנת תשע"ט

4 ילדים חסרי מעמד - מידע ונתונים

5 מודל יוניטף

6 יוניטף - שנת לימודים במספרים

סקירת הפעילות

7 גילאי 3 חודשים - 3 שנים: תחום מעונות ומשפחתונים

7 גילאי 3 שנים - 6 שנים: תחום מועדוניות

8 תחום הדרכה

9 מערך סוציאלי

9 מתנדבים

10 פעילות קהילתית

11 יוניטף רחובות

חברי הועד המנהל

נשיאת העמותה עליזה אולמרט
יו"ר העמותה ליאת רון טרייביטש
חבר עמותה יעקב טרייביטש

מי אנחנו?

הקרן למעורבות חברתית היא עמותה רשומה שהוקמה בשנת 2005 במטרה למגר את תופעת מחסני הילדים. באמצעות הקרן הוקמו מסגרות החינוך של יוניטף. מודל ייחודי שזכה להכרה על ידי משרד רוה"מ ומשרדי הרווחה והכלכלה. ביוניטף, נשים חסרות מעמד זוכות לליווי, הכשרה ופיקוח בהפעלתן מסגרות חינוך חסרי מעמד בגיל הרך.

חבר עמותה צחי ליפקה
חבר ועדת ביקורת דרור גרשטיין
חברת ועדת ביקורת סיגל גרינבוים

תודה מכל הלב לשותפים שלנו,

TEL AVIV YAFO 100
מסיל"ה HELPING HAND
BADER PHILANTHROPIES, INC.
מכון חרוב The Haruv Institute
Check Point SOFTWARE TECHNOLOGIES LTD
VITAL
Fresh Leaf Charitable Foundation
THE TEL AVIV FOUNDATION
The Shapiro Foundation
קרן נפתלי עמותה רשומה: 9-570-001-58 FNF
Fritz Naphtali Foundation - Israeli German Friendship
THE SHARNA & IRVIN FRANK FOUNDATION
PHOTO IS:RAEL
קרן יוסף וקריסטינה קסירר
UNHCR The UN Refugee Agency
PORTICUS
יד הנדיב ياد هَنَدِيف Yad Hanadiv
הסוכנות היהודית לראש ישראל THE JEWISH AGENCY FOR ISRAEL
DIE STERNSINGER KINDERMISSIONSWERK

משפחת פרנהאוט, משפחת ברונפמן, SHOEBOX.

דבר נשיאת יוניטף

בשנת הלימודים האחרונה נערך סקר על יכולת ההשתלבות של ילדי מבקשי המקלט במוסדות חינוך עירוניים. נחשפו ממצאים מטרידים לגבי כישורי קריאה וכתביה, עיבוד תכנים, בעיות קשב וריכוז - ריכוז גבוה של לקויות בהתפתחות הקוגניטיבית של הילדים שהעבירו את שנות ינקותם וילדותם המוקדמת במתקנים בלתי ראויים ובגרייה מזערית.

במחקר אחר שנערך השנה, צויין כי מרבית הילדים שבטיפולנו גדלים במשפחות פוסט טראומטיות. 70% מאמהות יוניטף זוהו כלוקות בסינדרום פוסט טראומטי עקב חשיפה לחוויות מזעזעות במחנות העינויים בסיני, ובחוסר שליטה על גורלם נוכח מדיניות של גירוש ואימלול שחוו כאן. שלא לדבר על התנאים הפיזיים הקשים והשפעות תרבות העוני על שלל היבטיה. נתונים אלו מעצבים את הדפוסים הנהוגים בבית והיכולת להעניק ילדות הוגנת לילדיהם.

לאור הסקר 'נפל האסימון' בקרב צוות יוניטף. התברר כי הדגש שהושם על הקמת מסגרת בטוחה וסדירה אינו מספק ואינו מבטיח את הסיכוי למצות את הפוטנציאל ההתפתחותי של הילדים השוהים במסגרות. הכרנו בכך שיש לתגבר תוכניות העשרה ולהזרים למערכת יותר כלים להנחלת תכנים והתנסויות. התחדדה אצלנו ההכרה שלרשות הילד עומדים מקורות תמיכה דלים מידי במשפחה ובקהילה נוספים לצמיחה והתפתחות שעליהם יוכל להתבסס. המעון הוא למעשה "הורות שהתמקצעה" על כל האחריות הנגזרת מכך. התפתחותו של ילד שמעביר את רוב שעות הערנות שלו במסגרת המעון תלויה כמעט לחלוטין בטיב הגרייה והתשומה שנעניק לו. הציפיה כי אם מותשת אחר שעות עבודה ארוכות, וללא תנאים מסייעים למצוקתה הרגשית והפיזית, תצליח לספק הורות תפקודית ומכילה- היא ציפיה יומרנית.

מוטל עלינו למלא את מלוא החלל שנוצר.

היעדר דמות הורית שתכין הילד לציפיות שיופנו כלפיו בהמשך הדרך, במקום שהוא, כפי כנראה, נדון לחיות בו - מטיל עלינו את האחריות על הפיתוח האורייני של ילדי יוניטף בשפת המקום. ללא חשיפה מספקת לשפת האם ובמקביל לשפת מוסדות החינוך העתידיים -נוצרים עיכובים קוגניטיביים, בהבנת העולם וביכולת לתקשר עם הסביבה. מצאנו לנכון לשים דגש יתר על התפתחותם השפתית של הילדים ולצמצם את הפער. הפעלנו תוכניות יעודיות בתחום האוריינות במסגרות השונות ומתנדבות שירות לאומי הוכשרו להעשרה שפתית של הילדים. בתוקף התודעה המשתנה בארגון החלט גם על יעד מרכזי של יצירת שדרה טיפולית חזקה ועקבית בשפת האם במטרה לצמצם את מבוכת בליל השפות והעוני השפתי של הילדים השוהים במסגרות שלנו.

במקביל להעמקת איכות הטיפול בתוך מסגרות יוניטף אסור להתעלם מאלפי הילדים שעודם שוהים במחסני הילדים ואין שום סיכוי שיזכו לקבל את התשומה הנדרשת. אנו פועלות להעלאת המודעות של הנוגעים לדבר בעיריית תל אביב. הפתרון ברמת המקרו מוטל על העירייה והמדיניות העירונית בנושא. מעבר לחוסר האחריות שהרשות מגלה כלפי גורלם של הילדים היא גם "מטפחת" דור של ילדים בקשיי הסתגלות למערכות על כל ההיבטים התקציביים והמקצועיים הנובעים מכך. אנו רואות את הצורך בהקצאת מבנים עירוניים ואכיפת רגולציה נוקשה על מחסני הילדים כעדיפות עליונה להתמודדות עם הנושא.

המציאות המשתנה והמשתבשת סביבנו מאתגרת את ארגון יוניטף להקים ולשדרג מענים שיפגשו את הצרכים המשתנים.

הגירת משפחות מתל אביב מפנה זרקור לרשויות נוספות בהם מתהווה קהילה של מבקשי מקלט אשר בלית ברירה ילדיה נתונים לאותן מצוקות ולאותן תופעות לוואי מאוחרות שאנו עדות להן בתל אביב.

אי לכך בחרנו לחזר אחר רשויות המאותגרות על ידי קהילות הגירה חדשות אלו ולהציע מהנסיון והידע שצברנו לארוך שנות ההתמודדות עם מצבים המשתמעים מכך. עיריית רחובות היתה הראשונה להרים את הכפפה. אנו נמצאים בשלבים שונים של שיתופי פעולה עם מיספר רשויות המתמודדות עם מציאות דמוגרפית חדשה.

דרך צלחה לצוות העושה במלאכה.

עליזה אולמרט- נשיאת הארגון

מבט לאחור - הישגים ואתגרים בשנת תשע"ט

אם תמיד ידענו שאנו פועלות במציאות של מדינה ללא מדיניות, כיום, לאחר תקופה ממושכת בה התנהלנו ללא ממשל נבחר, אנו חיות במדינה ללא מדינאים. וכפי שכל מערכות המדינה: בריאות, רווחה וחינוך, נסוגות ומצטמצמות עקב חוסר הנהגתי, כך גם פעילות השדה הנוגעת לרווחת ילדים חסרי מעמד. זוהי מגמה מסוכנת, אשר השלכותיה יופיעו עוד שנים ארוכות: ילדי דור המחסנים גדלים וכבר ארבעה בתי ספר פועלים בדרום תל אביב, קורסים תחת נטל הטיפול בילדים עמוסי קושי ובדידות. ילדים שאינם פנויים ללמידה, עולמם אינו יציב, חשופים לטראומה, כאב וחיים באי ודאות. התוצאות קטסטרופליות- מורים שאינם עומדים בעול, אחוז ידיעת קרוא וכתוב נמוך מאוד, אלימות וחוסר שקט בכיתות, שוטטות ונשירה.

צוות יוניטף, נשות טיפול וחינוך ומטפלות מהקהילה הזרה פועלות ברוח אחת כשמטרה ברורה לפנינו- דאגה לשלומם הפיזי והנפשי של כל ילד וילדה ויצירת סביבה בטוחה, מגנה ומעשירה בה יוכלו לגדול. אנו למדות שמאמצינו נושאים פרי ועל אף סיפורי החיים והקשיים הרבים של כל משפחה, בתוך יוניטף, הגנה ושמירה על ילדים היא תנאי בל יעבור.

את סיכום הפעילות שלנו בעמודים הבאים אנו מציגות בגאווה רבה. על ארגון הולך ונבנה, על שירותים מתמקצעים, למדים ומתפתחים, על אין ספור הזדמנויות יצירתיות להיטיב עם ילדי הקהילה ועם המשפחות עימן אנו עובדות. אנו גאות בקשרים ושיתופי פעולה עם ארגונים, קרנות וחברים רבים שהופכים את המסע שלנו לאפשרי. בזכותם, ילד ועוד ילד, משפחה אחר משפחה, מקבלים סיוע, תמיכה ומקור הישענות.

בעמודים הבאים תוכלו לקרוא על פעילות יוניטף בשנה האחרונה: פעילות המסגרות שלנו- גילאי לידה עד שלוש וגילאי שלוש עד שש שנים, תחום ההדרכה המלווה את כל המסגרות הפועלות, פעילות קהילתית, קבוצות והדרכות הורים, מערך התנדבות והעשרת פעילות, מערך סוציאלי המספק מענים מגוונים לכלל משפחות יוניטף, מעון יוניטף ברחובות ופיתוח מענים ארציים. נשתף בהצלחות, במידע חשוב ובאתגרים שבפנינו.

עם הפנים לעשור החדש, שלל תוכניות וצרכים עומדים לפתחנו ואנו מלאות תקווה שנעמוד באתגרים שהצבנו: פיתוח שירותים נוספים ברחבי הארץ, הרחבת מענים לגילאי 7-9, העמקת הטיפול הרגשי שיסייעו ביציאה ממצבי טראומה ודחק, שיפור אקלים חינוכי והעשרה שפתית של ילדי יוניטף.

אך האתגר הגדול העומד לפנינו היא שמירה על זכויות ילדים: להגנה פיזית ונפשית, לחינוך, לחיים בכבוד. זכויות הילד הן אינן אידיאל, הן אסטרטגיה, כלי באמצעותו חברה מכריזה על מחויבותה ליצירת חברה משגשגת ומצמיחה לכל חלקיה. אם לא נתעקב, נתעקש ונלחם על שמירה הדוקה של זכויות אלו כאילו שאמרנו שאין אנו רואים בעתידנו מקור גאווה, ויתרנו לעצמנו על חיי שלום, כבוד ופריחה.

אופירה בן שלמה, מנכ"לית

ליאת רון, יו"ר

"ותבל כמו שהילדים ציירוה

למעלה לבן של רוח

מתחת לרוח " שמים פרחים אדמה

חיות שרשים מים

למטה מהם קו.

מה רואים אחריו?

שוב מתחילה הרוח

שמים פרחים אדמה

חרציות של זהב

אחר-כך קיץ

אחר-כך סתיו.

אחר-כך... אבא, נגמר לי הדף."

נתן יונתן

ילדים חסרי מעמד - מידע ונתונים

לא ניתן לתאר את מצבם של ילדים חסרי מעמד מבלי לתת דעת על מצבם המשפחתי ועל ההתמודדויות המורכבות שחווים הוריהם. תהליכי הגירה כפויה (Force migration) של מבקשי המקלט מביאים לעליה ניכרת בהופעת מצבי דחק ולחץ בזמן התמודדות עם אירועים מעוררי קושי: קשיים סוציו אקונומיים, חוסר ביטחון פיננסי, חסמי תעסוקה, אי יציבות בדיוור, חסמי שפה, אפליה וחוסר נגישות לשירותים. על אף כי מרביתם הגורף של ילדים מבקשי מקלט נולדו בישראל, הם עדיין נתונים להשפעות רגשיות טראומטיות שהוריהם נושאים עימם עקב המסע בישראל ותנאי החיים ואי הוודאות המלווה אותם מאז.

מחקר שנערך השנה על ידי אוניברסיטת תל אביב, בחן השפעות הגירה בכפיה על המערכת המשפחתית, בחן את בריאות הנפשית של 123 אמהות יוניטף ומצא כי 70% מהן לוקות בפוסט טראומה (PTSD), ו 32% מתוכן חוות פוסט טראומה מורכבת¹. לממצאים אלו השלכות קריטיות על התפתחות הילדים, עתידם ועל יכולות ההשתלבות שלהם במערכות הישראליות.

מלבד בתל אביב משפחות של מבקשי מקלט נמצאות בריכוז גבוה בערים כמו אילת, נתניה, חיפה ופתח תקוה בעיקר². גם שם, כמו בתל אביב, מתהווים מחסני ילדים כפתרון להשגחה על פעוטות ותינוקות בזמן יציאת המבוגרים לעבודה. עדויות להשלכות מחסני הילדים הולכות ונצברות עם כניסתם למערכות החינוך העירוניות ועלייה חדה באיתור בבעיות ולקויות: עיכובים התפתחותיים, אנאלפבתיות ותסמינים שונים המעידים על אי פניות רגשית ללמידה.

2,642 ילדים חסרי מעמד שוהים במסגרות פיראטיות ולא מפוקחות⁵. (63% מכלל ילדי הקהילה בתל אביב).

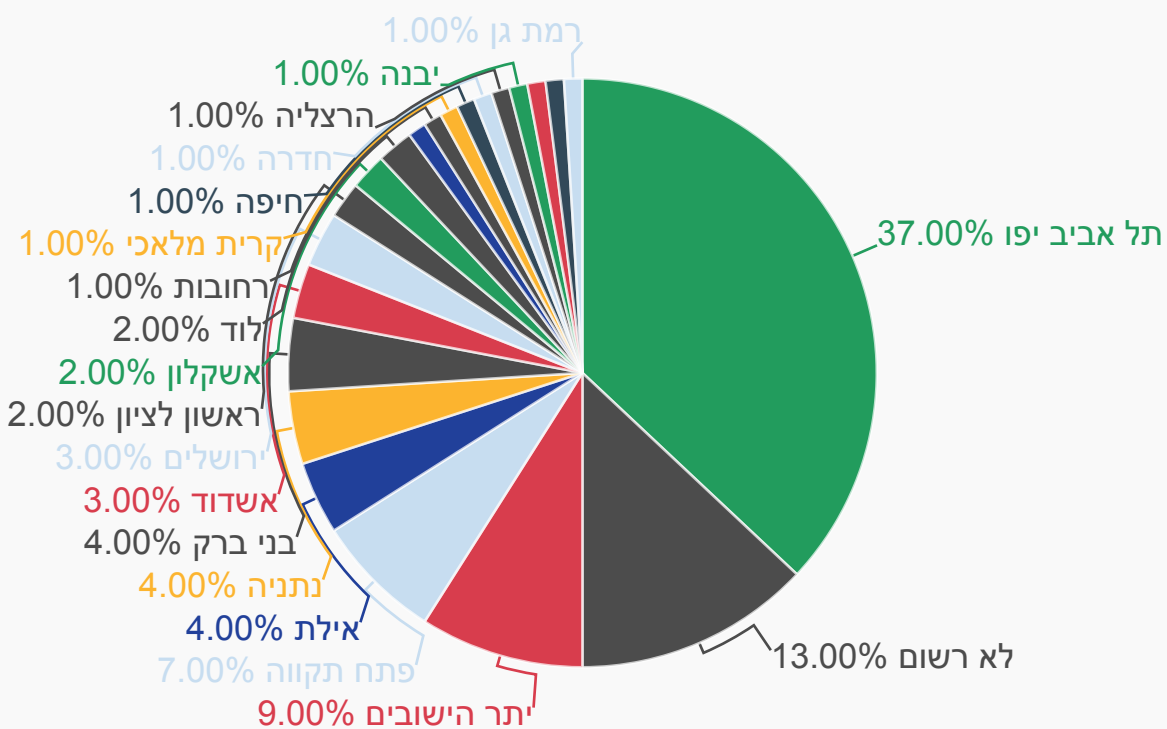
ילדים מבקשי מקלט בעיר תל אביב:

4,174 תינוקות ופעוטות (לידה עד גיל 6) חסרי מעמד חיים בתל אביב³.

45% תינוקות, מגיל לידה עד 3.
55% פעוטות בגילאי 3-6.

מתוכם, 1,532 (37%) מילדי הקהילה מקבלים מענה מפוקח במסגרות יוניטף, לשובע ומסגרות רווחה נוספות.

15% תינוקות ופעוטות, גילאי לידה - 3.
22% ילדים בגילאי גן 3-6.

32,090 מבקשי מקלט חיים בישראל⁴.
למעלה ממחציתם מתגוררים בישובים שונים ברחבי הארץ ו 37% חיים בתל אביב² -

4 רשות האוכלוסין וההגירה, נתוני זרים בישראל, 30.09.2019.
5 סה"כ ילדים לפי מענים מפוקחים, גילאי 3 חודשים עד 6: יוניטף (1312), מעון לשובע (160), מועדוני רווחה (60).

1 Forced Migration & the Family System, A social-Interpersonal perspective on post-traumatic stress in asylum seeking families. Dr. Rahel Bachem, Ph.D, 2019.
2 תכנית אסטרטגית - ביזור ושילוב של מבקשי מקלט ושיקום דרום ת"א <http://drom-tlv-plan.mdigital.co.il/full-plan.pdf>
3 טיפת חלב, סיכום מטופלים בטיפות החלב מקרב מבקשי מקלט ומהגרי העבודה, ינואר 2019.

מדיניות אי ההכלה כלפי קהילת חסרי המעמד ייצרה לאורך השנים לקונות רבות ביצירת שירותים לקהילה וביתר שאת כלפי משפחות וילדים. החמורה בהן היא תופעת מחסני הילדים- מסגרות פיראטיות המסכנות ופוגעות בילדי הקהילה. חוסר המענים והשירותים הביא לאורך השנים לעיצוב תפיסות קהילתיות ונורמות מקובלות באשר לנדרש לטיפול בילדי הקהילה הזרה אשר נופלות בהרבה מהמקובל בעולם המערבי. גנים פיראטיים (נקראים 'בייביסטרים' או 'מחסני ילדים') הינן מסגרות בלתי פורמאליות שיצרו אנשי הקהילה על מנת להתמודד עם צורך ההשגחה על ילדים בשעות העבודה. הגן הפיראטי הוא עסק פרטי המספק שירות השגחה על ילדים בשעות העבודה של ההורים.

מנהל או מנהלת העסק אינם בעלי הכשרה חינוכית ואין בידם כלים או תנאים לקיום מסגרת חינוכית לילדים. הילדים, בגילאי לידה עד שש, חיים בתנאים של הזנחה וצפיפות רבה, חשופים לסכנות תברואה ובטיחות וקיים חשש לשלומם. גנים אלו אינם מלווים על ידי גורמי חינוך או פיקוח ומתנהלים באופן עצמאי לחלוטין.

בעשור האחרון אירעו 15 אירועי מוות של פעוטות ותינוקות בגנים הפיראטיים.

הכינוי 'מחסני ילדים' דבק בגנים הפיראטיים לא בכדי אלא בשל ההתעלמות כלפי

צרכי ילדים והיחס אליהם באופן בלעדי כאובייקטים הזקוקים לאיפסון.

בשנת 2004 החליטה עיריית תל אביב על תוכנית התערבות לגנים הפיראטיים: יצירת מסגרת חינוכית אלטרנטיבית- קהילתית שאליה יושקעו משאבים עירוניים ופילנתרופים. לצורך הקמת המסגרת הוקמה עמותת 'הקרן למעורבות חברתית ע"ש יהודה טרייביטש' ובאמצעותה הוקם מעון יוניטף.

החזון הארגוני של הקרן למעורבות חברתית ויוניטף כולל את השאיפה להגן על זכותו של כל ילד לחיים בכבוד. בבסיס הקמת הארגון עמדה ההבנה כי ישנם אזורים בהם אי התערבות מצד המדינה מייצרת תופעות חולות שלא ניתן להשלים עימן. למרות שאינה מנוגדת לחוק, תופעת הגנים הפיראטים בקהילה הזרה הינה דוגמה למציאות קשה ובלתי מתקבלת על הדעת.

התוכנית שאפה לספק חלופה מגנה לגנים הפיראטיים שהקימה הקהילה הזרה, בהשקעה ממסדית מינימאלית. על ידי יוניטף, מסגרת פיראטית מסוכנת הופכת למסגרת חינוכית ששמה דגש על צרכים רגשיים, התקשרות תקינה ומענה לצרכים פדגוגיים של ילדים. נשים אשר ניהלו גנים פיראטיים מוזמנות לנהל את הגן שלהן בתוך מבנה עירוני ובתמורה לשימוש במבנה הן מתחייבות לעמוד בסטנדרטים חינוכיים וטיפוליים שקובעת הקרן למעורבות חברתית.

מה כלול בשירות?

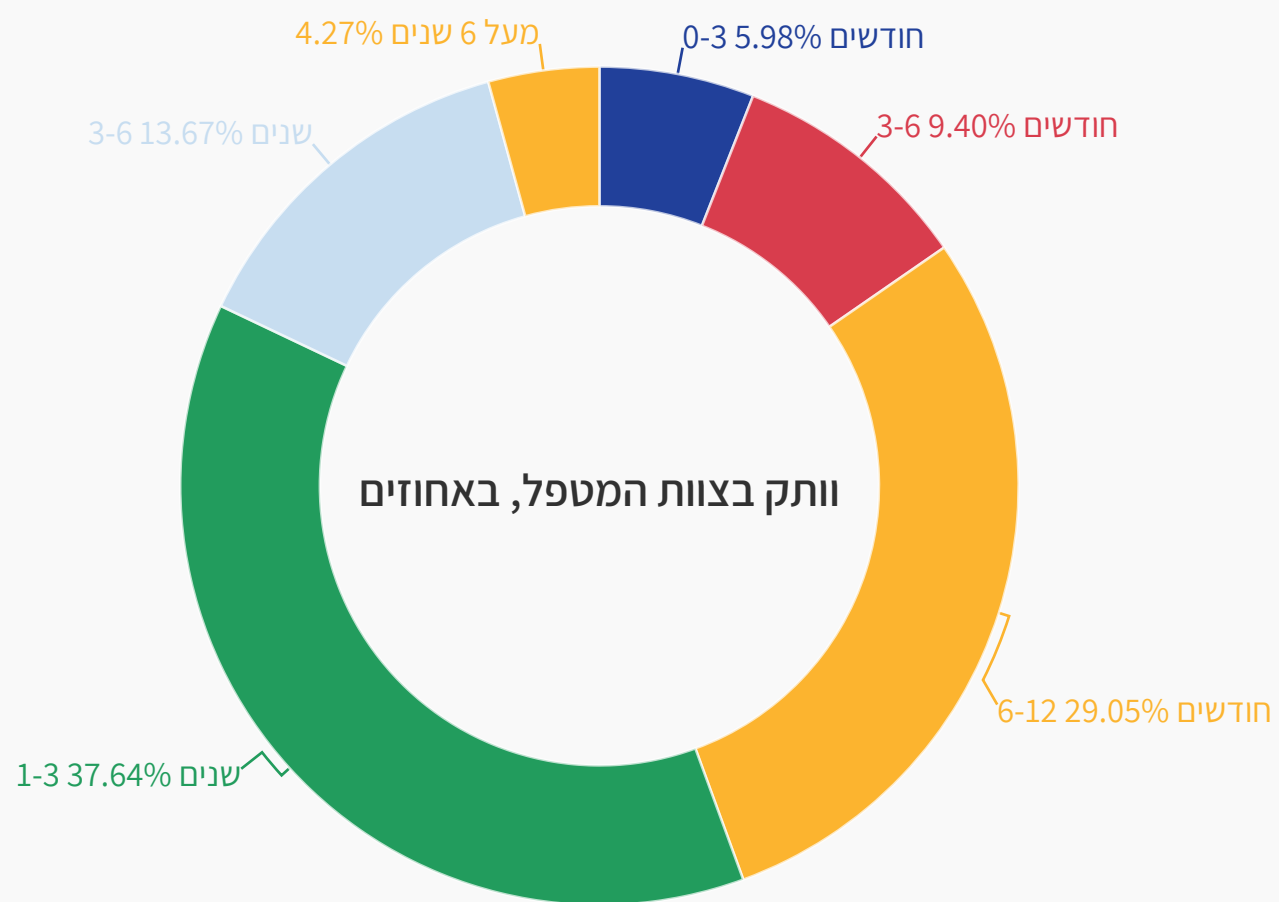
ילדי מחסנים שמגיעים ליוניטף זוכים להקלה מיידית במצבם. עם צוות מטפלות בשיעור של מטפלת על כל 6 תינוקות, סדר יום קבוע וריטואלים חוזרים סביב צרכי הילד, היכרות עימו ועם משפחתו ויצירת סביבה מגנה ובטוחה פיזית ורגשית, חל תהליך ההחלמה. הילדים מקבלים את כל התנאים המקובלים בגנים רגילים: מזון, העשרה, צוות מוכשר לטיפול בגיל הרך וכל אשר נדרש להתפתחות תקינה.

ילדי יוניטף זוכים לתשומת לב ובקרה ומלווים על ידי צוות מקצועי המוכשר לעבודה חינוכית וטיפולית. כל מסגרת מלווה על ידי אשת טיפול, מפקחת על התנהלות הגן מדריכה חינוכית אשר מלווה ומכשירה את הצוות המקצועי במודל של הכשרה תוך כדי עבודה. נשות הטיפול ביוניטף מעניקות ליווי פרטני למשפחות הכולל סיוע סוציאלי, הנגשת שירותים ומתן תמיכה חומרית למשפחות בעלות צרכים סוציאליים או כאלו המצויות במצבי משבר.

יוניטף, שנת לימודים במספרים

ליציבות תעסוקתית של נשות צוות במסגרות חינוך השפעה רבה על איכות וטיב השירות שמקבלים ילדים. היכולת ליצור צוותים מחויבים, בעלי תחושת שייכות ומוטיבציה לעבודה מצביעה על איכות הליווי לו זוכה הצוות המטפל ובהתאמה, מדד הותק של הצוות המטפל מצביע על שביעות רצון, מקצועיות והתמחות המשפיעים כולם על רווחת ילדי יוניטף.

1340 ילדים קיבלנו מעמנה במסגרות החינוך שלנו.

78% מילדי יוניטף נולדו להורים מבקשי מקלט מאריתריאה.

היתר הם ילדים למשפחות מערב אפריקאיות או ילדי מהגרי עבודה ממדינות אסיה.

140 נשים חסרות מעמד קיבלנו ליווי ותמיכה מקצועית.

1100 משפחות נהנות משירותי יוניטף.

180 הורים השתתפו בוועדי הורים וקבוצות מעצימות ומלמדות.

מרבית ילדי יוניטף מתגוררים בשכונת התקווה - כ-514.

45% מילדי יוניטף נמצאים במסגרות מחוץ לשכונת מגוריהם.

810 משפחות זכו לשירות סוציאלי.

151 ילדים אותרו כבעלי צרכים מיוחדים.

אז מה עשינו השנה?

מעונות ומשפחתונים

מה עושים?

מסגרות חינוך לאורך יום מלא עבור תינוקות ופעוטות בגילאי 3 חודשים - 3 שנים.

כמה משתתפים?

395 ילדים במעונות היום, 63 ילדים במשפחתונים.

67 נשים חסרות מעמד שותפות בתוכנית ומתוכן 16 מנהלות עסקים.

12 עובדות סוציאליות ומדריכות חינוכיות מהקרן למעורבות חברתית התומכות בתוכניות השונות.

חשוב לדעת ש...

עדויות להשפעות האדירות שיש להתערבות חינוכית בגילאי לידה עד שלוש הולכות ונצברות בעולם המדעי. היום, אנו יודעים מה שלא ידענו בעבר- התפתחות המוח בשנים אלו מאפשרת התפתחות מהירה של כישורים קוגניטיביים, כישורים רגשיים וחברתיים וכישורים סנסו-מוטוריים שאינם אפשריים בשנים מאוחרות יותר. מכאן שהאתגר הגדול ביותר עבור תחום לידה עד שלוש הוא יצירת סביבה התפתחותית חינוכית מיטיבה. צורך זה גדול במיוחד לאור החסכים הסביבתיים המאפיינים את המשפחות חסרות המעמד של הילדים במעונות היום ובמשפחתונים.

מתוך ההבנה שמרבית ילדי יוניטף מגיעים ממשפחות בעלות צרכים סוציאליים מורכבים, מעונות היום והמשפחתונים פועלים על פי קוי המתאר של מעונות רב תכליתיים של שירותי הרווחה, הן מבחינת שעות הפעילות והן מבחינת התקינה של הצוות במעון.

הורי הילדים משלמים על שירות המעון שכר סמלי והפעילות זוכה לסבסוד ותמיכה מטעם עיריית תל אביב ותקציבי ממשלה.

משפחתוני יוניטף מעניקים מענה ללמעלה מ-60 ילדים כל שנה.

המשפחתונים עובדים בשיתוף הכנסיה הקתולית הפועלת בדרום תל אביב למען קהילות במצוקה.

אתגרים לעתיד:

שנת 2020 תעמוד בסימן העשרה שפתית בעברית. האתגר בפנינו הוא צמצום פערי השפה בין ילדי המעונות והמשפחתונים לעומת ילדים ישראלים. פערים אלו בעלי השלכות על התפתחות תקינה ובעיקר יכולת למידה בגנים ובבתי הספר בשנים מאוחרות יותר.

מועדוניות לילדי הגנים

מה עושים?

מסגרות אחר הצהריים לילדים בגילאי 3 שנים עד 6 שנים.

כמה משתתפים?

875 ילדים ב-25 מסגרות.

50 נשים חסרות מעמד שותפות בתוכנית ומתוכן 23 מנהלות עסקים.

15 עובדות סוציאליות ומדריכות חינוכיות מהקרן למעורבות חברתית התומכות בתוכניות השונות.

חשוב לדעת ש...

מועדוניות יוניטף לא היו מתקיימות ללא עבודה הדוקה ומתמשכת עם צוות מחלקת גני הילדים של עיריית תל אביב.

מועדוניות יוניטף פועלות בתוך גנים עירוניים בשעות אחר הצהריים. לאחר פעילות גננות משרד החינוך, צוות יוניטף בליווי ופיקוח הקרן למעורבות חברתית משלימים מענה חינוכי עד לשעות הערב. המועדוניות מרוכזות באשכולות בשכונות דרום העיר: שכונת שפירא, שכונת עזרא והארגזים, שכונת התקווה ושכונת נווה שאנן. עבודה באשכול גני היא בעלת אתגרים ויתרונות. השנה שכללנו את מנגנוני העבודה עם גורמים מקומיים: גננות הבוקר, צוותים עירוניים, קבענו נהלים, חידדנו מטרות וכולנו עובדות יחד, לטובת ילדי הקהילה

אתגרים לעתיד:

כילדי מהגרים וללא מסגרות תמיכה מספקות, ילדי יוניטף מאופיינים בחוסר בהזדמנויות לתקשורת והעשרה שפתית. לחסרון זה השפעות קריטיות על התפתחות קוגניטיבית ורגשית של ילדים ומשליכים על יכולתם להתמודד עם מסגרות חינוכיות בגילאים מאוחרים יותר כמו גם על הזדמנויות תעסוקה והתפתחות בגילאים מבוגרים. השנה, הצבנו לעצמנו מטרת על של 'הרחבת העושר השפתי של ילדי המועדוניות'. מתחילת השנה החלו הכשרות, חשיבה והעמקה ביכולת של מועדוניות יוניטף להוות מסגרת מעשירה לשפתם של הילדים.

עבודתנו לא היתה אפשרית ללא עיריית תל אביב, קרן תל אביב לפיתוח

וקרן שפירו התומכות בהפעלת תוכנית המועדוניות לילדי הקהילה מדי

שנה.

הדרכה

מה עושים?
ליווי והדרכה למטפלות יוניטף.

כמה משתתפים?
9 מדריכות חינוכיות מעניקות הדרכה למסגרות יוניטף והתוכניות השונות.

חשוב לדעת ש...

מדריכות יוניטף מגיעות מרקע חינוכי מגוון: גננות פעילות, גננות חינוך מיוחד, חינוך פורמאלי והחינוך קיבוצי, בעלות תארים שניים במקצועות החינוך, הטיפול והניהול או בעלות הכשרה פרה רפואית ונסיון בעבודה עם קהילות מגוונות ואוכלוסיות במצבי משבר. הדרכה חינוכית מתקיימת תוך כדי תנועה ועוסקת בהקניית כלים, ידע ומיומנויות לצוות המטפל לפי גילאי הילדים. בנוסף, מתקיימים לאורך השנה קורסים והכשרות קבוצתיות.

דוגמאות להכשרות קבוצתיות השנה:

"ללמוד לחיות ביחד" - פיתוח שפה רגשית חברתית במרחב הגן. ההכשרה הועברה למנהלות מועדוניות ולרכזות ומדריכות המלוות את מעונות ומועדוניות.

"מוכנות לכיתה א': מפגשים למנהלות מועדוניות בהן יש ילדים בני חמש ושש שהולכים בשנה העוקבת לכיתה א'. כמו כן היו מפגשים עבור הורים לילדים העולים לכיתה א'.

חוויה משפחתית: סדנאות להורים לתינוקות ופעוטות סביב התפתחות פיזית, פיתוח המשחק, גבולות ועוד.

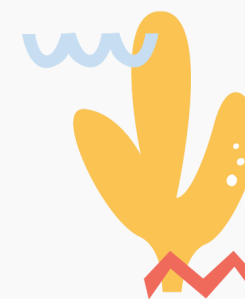
סדנאות למידה שונות סביב הגשת חומרים, חינוך מוזיקלי ריתמוסיקה לפעוטות.

הכשרות לקראת קייטנות וימים ארוכים.

התמודדות עם טראומה בשיתוף פעולה עם ד"ר חנה צור, מומחית בהתפתחות סוציו רגשית של ילדים בגיל הרך.

אתגרים לעתיד:

את שנת 2020 נקדיש לחיזוק מחקרי הערכה שילוו את תוכניות ההדרכה השונות. שימוש באמצעי הערכה יסייעו במענה על אפקטיביות התוכניות וההישגים אליהם אנו מגיעות עם ילדי יוניטף והצוותים השונים.

מתנדבי יוניטף

מה עושים?

מתנדבים מקצועיים (וגם לא מקצועיים) מקדישים מזמנם לטובת ילדי יוניטף.

כמה משתתפים?

השנה התנדבו במסגרות יוניטף 30 מתנדבים עצמאיים ושני מתנדבי שירות לאומי.

חשוב לדעת ש...

מתנדבי ומתנדבות יוניטף הופכים לחלק בלתי נפרד מצוות המסגרת, מעניקים ליווי, תמיכה וטיפול לילדים ולמשפחות. עבודת המתנדבים מגוונת ועוסקת בתחומים שונים: העשרה, טיפול וחונכות.

רצינו לספר גם שמתנדבי שירות לאומי ביוניטף הן חלק חשוב ובלתי נפרד ממערך הטיפול והסיוע שלנו. תפקיד מגוון הכולל עבודה עם ילדים וצוותים, היכרות עם משפחות ויצירת פרויקטים יחודיים להעשרת שפה, תמיכה בילדים עם צרכים מיוחדים וליווי משפחות בתהליכי בריאות וטיפול.

אתגרים לעתיד:

ילדי יוניטף צמאים לחברים חדשים- מחוייבות לאורך זמן ואהבה וסבלנות מתקבלים בברכה בכל אחת ממסגרות יוניטף- תינוקות, פעוטות וילדים גדולים יותר!

מערך סוציאלי

מה עושים?

נותנים ליווי ושירות סוציאלי למשפחות וילדי יוניטף.

כמה משתתפים?

810 משפחות (73% מכלל משפחות יוניטף) זכו לליווי סוציאלי: הדרכה הורית, ליווי להשמה במסגרות מיוחדות, מיצוי זכויות ועוד.

חשוב לדעת ש...

המערך הסוציאלי מעניק מענה רוחבי לכלל צוותי יוניטף במסגרות. מטרתו היא להניע תהליכי התמקצעות ושיפור שיתופי פעולה ואיגום משאבים בתחום הסוציאלי. השנה, צוות המערך הסוציאלי פעל למען הרחבת והטמעת הכלים המקצועיים והידע הקיים באופן נגיש ומאורגן. ארבעת יעדי המערך הסוציאלי הם הנגשת ידע, פיתוח התערבויות טיפוליות, פיתוח שיח עמיתות לשיתוף בדילמות מקצועיות ויצירת קשרים עם גופים ומוסדות חיצוניים המעניקים שירותי רווחה וטיפול לילדים.

אתגרים לעתיד:

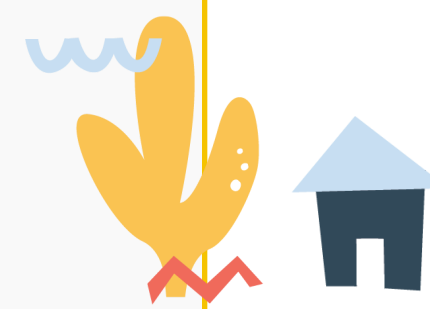
המערך הסוציאלי ביוניטף נמצא בראשיתו. עלינו לפתח מענים נוספים עבור ילדי יוניטף ולפתח שפה מקצועית וכלים פרקטיים לפיתוח מסגרות מתמודדות עם מצבי טראומה.

השנה הוקמה מועדונית סידרה- מועדונית רגשית טיפולית המעניקה מענה לילדי קצה בעלי מורכבות רגשית והתנהגותית.

המועדונית היא פרי עבודה משותפת בין יוניטף ומסיל"ה וזוכה

לתמיכה פילנטרופית. המועדונית מעניקה מענה לילדים בעלי צרכים

מורכבים שאינם מצליחים להשתלב במסגרות בלתי פורמאליות אחרות.

עבודה קהילתית

מה עושים?

פעילות קהילתית ליצירת סולידאריות ותמיכה קהילתית.

כמה משתתפים?

180 הורים ב 21 קבוצות שונות.

חשוב לדעת ש...

עבודה קהילתית היא אחת מאבני היסוד של פעילות יוניטף. באמצעות עבודה קהילתית אנו מפיצות ידע וכלים הנוגעים לטיפול בילדים כאשר הצוותים שלנו ממלאים תפקיד של סוכני שינוי וממשיכים להפיץ את הידע שרכשו אל מול הורים נוספים, במרכזים קהילתיים, כנסיות ובקרב משפחותיהם. מלבד העבודה הייחודית עם הצוותים הזרים, רכזות המסגרות מקיימות מדי שנה פרויקטים קהילתיים שונים, סדנאות וקבוצות שנועדו להשפיע על מעגלים רחבים של הורים וילדים בקהילה הזרה.

העבודה הקהילתית נעשית באוריינטציה של הגירה ופליטות ומתוך התייחסות לאתגרים הניצבים בפני ההורים על רקע הפערים התרבותיים וההתאקלמות בחברה זרה. אופי הפרוייקטים שואף להאיר את הכוחות והחוזקות הטמונים בהורים ולעורר אותם לפעולה ואקטיביות סביב סוגיות שקשורות בבניית קהילה, במיצוי זכויותיהם כמבקשי מקלט ובשיפור תנאי המחיה של ילדיהם.

ההורים לומדים כיצד לפעול כקבוצה באופן תהליכי, מאורגן ושיטתי שבו לכל אחד ואחת מהם אחריות ומטרה משותפת. תהליך קבלת החלטות וחלוקת התפקידים בקבוצה נעשה באופן שמדגיש ערכים של שוויון ודמוקרטיה.

יחד עם פוטו ישראל פעלה השנה ביוניטף קבוצת צילום של אמהות. תוצרי הקבוצה הוצגו בתערוכה בין לאומית.

10

יוניטף רחובות

מה עושים?

עובדים יחד עם רשויות מקומיות כדי ליצר מענים עבור ילדים חסרי מעמד החיים מחוץ לתל אביב.

כמה משתתפים?

30 ילדים בגילאי שנה עד שלוש

7 נשות צוות פועלות כמטפלות ומדריכות במעון

חשוב לדעת ש...

מתוך הבנת האתגרים העומדים בפני הקהילה והשירותים המקומיים, השכילה עיריית רחובות לפתח מענה מקומי- מעון יוניטף רחובות. מטרת הפעלת המעון היא צימצום פערים ומניעת לקויות המעמיסות קושי על מערכת החינוך העירונית.

צוות המעון כולל מנהלת ו 2 סייעות מהקהילה האריתראית וסייעת ישראלית. למעון צוות מלווה הכולל רכזת מעון, מדריכה חינוכית וקלינאית תקשורת. המעון פועל תחת המרכז לגיל הרך ברחובות ובשיתוף הקרן למעורבות חברתית. המעון משרת 28 תינוקות ופעוטות ובעקבות הקמתו נסגרו 3 מחסני ילדים שהיו פעילים בעיר.

עבודת המעון לא היתה אפשרית ללא עיריית רחובות ובפרט המרכז לגיל הרך המהווה אות וסמל לעשייה למען הגיל הרך.

מעון רחובות חב תודה לתמיכתם המתמשכת של קרן

ביידר וקרן שפירו, שסייעו בהקמתו והפעלתו.

אתגרים לעתיד:

פעילות מעון רחובות רק התחילה וכבר זוכה לאהדה והכרה בקרב הקהילה ברחובות. עלינו להמשיך את תהליך הצמיחה, להגדיל את הידע והכלים החינוכיים של הצוות החינוכי במעון ולתת מענה מיטבי לילדים בעיר. אנו מצפות שהישגי המעון ימדדו עם קליטת הילדים בגנים העירוניים והשתלבות טובה יותר שתפחית קושי ופגיעה במצבם.

ביוניטף, אנו מאמינות כי הזכות לחינוך היא
אינה פריבילגיה, אלא כורח אנושי בסיסי.
אנו נלחמות על כך שילדים יזכו לחינוך ראוי
ואיכותי, ללא קשר למעמדם.

**”It always seems
impossible, until it’s done.”**

- Nelson Mandela

